

บ้านหนองประทีป(๒๐)

ตระกูลใหญ่ของบ้านหนองประทีปในอดีต คือ ตระกูลอินทราวุธ พ่อเลี้ยงคำอ้าย อินทราวุธ เป็นพี่ชายของพ่อเลี้ยงจันทา อินทราวุธตั้งบ้านเรือนอยู่ใกล้สี่แยกทุ่งไผ่เค็ดด้านทิศใต้ของถนนเจริญเมือง บุตรชายคนหนึ่งชื่อพ่อเลี้ยงคำอ้าย อินทราวุธเป็นผู้มีชื่อเสียงมากเมื่อประมาณ ๖๐ ปีที่ผ่านมา คือ นายพิรุณ อินทราวุธมีอาชีพเป็นทนาย เป็นนักหนังสือพิมพ์และเคยเป็นอธิบดีสมาชิกรัฐสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ในการเลือกตั้งเมื่อปี พ.ศ.๒๔๙๕

นายพิรุณ อินทราวุธ จบด้านกฎหมายจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง ประกอบอาชีพทนายความ โดยมีสำนักงานอยู่ข้างวัดสำเภอนนราชดำเนิน ว่าความร่วมกับพี่ชายคือ นายสีทน อินทราวุธ นอกจากนี้ยังมีกิจการด้านโรงพิมพ์ในชื่อ "เวียงแก้วการพิมพ์" โดยมีภรรยาชื่อ เจ้าดวงเดือน ณ เชียงใหม่เป็นผู้ดำเนินกิจการและต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๐๑ ได้ก่อตั้งหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ชื่อ "เสียงเชียงใหม่"

นายพิรุณ อินทราวุธสร้างคุณดีและสร้างชื่อเสียงเป็นที่รู้จักทั่วไป ต่อมาเมื่อสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่จึงได้รับเลือก

ก่อนหน้านี้นายพิรุณ อินทราวุธ เล่นการเมืองท้องถิ่น โดยสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนครเชียงใหม่ และได้รับเลือกครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ.๒๔๙๒ เรื่อยมาหลายสมัย

ในการเลือกตั้ง ส.ส.เมื่อปี พ.ศ.๒๔๙๕ นายพิรุณ อินทราวุธ ได้รับเลือกเป็น ส.ส.ร่วมกับนายไชยณรงค์ ณ เชียงใหม่, นายสงวน ศิริสว่างและนายเมธ วัตประสิทธิ์

นายปราโมทย์ ศิริธร สื่อนวลชนอาวุโส ได้กล่าวถึงนายพิรุณ อินทราวุธในบทความตอนหนึ่งว่า

"เขาก้าวจากอาชีพทนายความและบรรณาธิการ นสพ.เสียงเชียงใหม่มาเป็นนักการเมือง สมัคร ส.ส.เชียงใหม่ และได้รับเลือกตั้งอยู่ ๓ สมัย เริ่มเป็น ส.ส.เชียงใหม่เมื่ออายุ ๓๒ ปี ตอนนั้นยังหนุ่มแน่นพูดจาคล่องแคล่วสมกับเป็น ทนายความที่มีชื่อเสียง สามารถกู้ค่าเมืองด้วยลีลาและน้ำเสียงสุภาพอ่อนโยน มีเหตุผล ไม่ใช้อวด และยังได้ ลูกาพตศรีเชื้อสายเจ้านายฝ่ายเหนือ คือ เจ้าดวงเดือน ณ เชียงใหม่ ขณะนั้นอายุ ๑๔ ปี ออกช่วยปราศรัยหาเสียง ด้วยยังทำให้ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น

"เจ้าดวงเดือน ติดตามไปช่วยหาเสียงตามอำเภอต่างๆ ขึ้นเขาลงห้วย พักแรมค้างคืน พักทายชาวบ้านเรียก คະแนนเสียงได้เพราะเกวียน ประกอบกับความโลดโผน พูดจาอ่อนหวาน ผู้หญิงจึงคะแนนให้คุณพิรุณกันถ้วน หน้า เลือกตั้งคราวหนึ่งได้เบอร์ ๑ เวลาหาเสียงก็ประกาศเป็นคำขวัญว่า เบอร์ ๑ ใส่ซอง เบอร์ ๒ ใส่ข้าว(ตะกร้า) เบอร์ ๓, ๔, ๕ ใส่ไฟ เหลือนอกนั้นสุดแต่ใจ"(เรื่องเก่า-เล่าใหม่,คนข่าวสูง,นสพ.ไทยนิวส์,๓ ก.ค.๒๕๔๕,น.๘)

นอกจากนี้ เจ้าลูกวงศ์ ณ เชียงใหม่ ทนายความรุ่นเดียวกับนายพิรุณ อินทราวุธ กล่าวถึงความสามารถของนายพิรุณ อินทราวุธว่า

"ส.ส.พิรุณเป็นเพื่อนกับผม มีอาชีพเป็นทนายความ เหตุผลที่ทนายความมักได้รับเลือกเป็น ส.ส. เนื่องจากประการที่หนึ่ง สมัยนั้นทนายความมีประมาณไม่เกิน ๓๐ คนของเชียงใหม่ ดังนั้นใครเก่ง ใครไม่เก่ง หรือใครดี ใครไม่ดี รู้กันหมด ส.ส.พิรุณเป็นคนเก่งทำให้มีชื่อเสียง

"ประการที่สอง คือ ทนายความรู้จักกฎหมาย ทำให้เป็นที่ปรึกษาหรือช่วยเหลือชาวบ้านได้ และประการที่สาม คือ การรู้จักคนมาก ทนายความมักรู้จักกับนายอำเภอ ปลัดอำเภอ ตำรวจ กำนันผู้ใหญ่บ้าน หากลูกบ้านมีปัญหาเรื่องกฎหมายหรือมีคดีความก็มักมาหาทนาย อาชีพทนายความในสมัยนั้นจึงมีบทบาทสูงในสังคม ดังนั้นเมื่อทนายความเล่นการเมืองจึงได้เปรียบอาชีพอื่น มักได้รับเลือก

"ส.ส.พิรุณ โขคิดตั้งแต่ต้น คือ จับฉลากได้เบอร์ ๑ จึงง่ายที่จะหาให้ชาวบ้านจำได้และเป็นประโยชน์ในการหาเสียงตามหมู่บ้าน การหาเสียงมักใช้คำว่า หากไม่จริงคงไม่ได้เบอร์ ๑ เบอร์ ๑ ดีจริงๆ ทำให้ได้เปรียบเบอร์อื่น

"อีกทั้ง ส.ส.พิรุณ ได้คนช่วยในการกล่าวนำดี คือ การหาเสียงสมัยนั้นก่อนปราศรัยมักต้องมีคนขึ้นกล่าวนำและเชิญผู้สมัครขึ้นไปพูดหาเสียง หลังจากนั้นมีการฉายภาพยนตร์ให้ชาวบ้านชม เสร็จแล้วผู้ช่วยก็จะกล่าวปิดท้ายอีกครั้งหนึ่งให้ชาวบ้านจำเบอร์ให้ขึ้นใจ จำไม่ได้ว่าผู้ช่วยคนนั้นชื่ออะไร แต่ทางด้านคำวหรือกลอนพื้นเมือง ยังคำกล่าวที่ ส.ส.พิรุณใช้หาเสียงได้ว่า

"เบอร์หนึ่งเป็นยาได้หายสูญ คือ ตัวพิรุณอายุหนุ่มหน้า ป็น้องทั้งหลายหญิงชายน้าป้า ขอกุณาเลือกไว้เป็นผู้แทน แทนตัวไว้ใช้ในตู้ห้องสภา เบอร์หนึ่งน้อยยาได้สังกา (คิดมาก) ขอกุณาเลือกไว้เดอะเจ้า ฯ" (เจ้าลูกวงศ์ ณ เชียงใหม่ เคยให้สัมภาษณ์ไว้)

ด้านครอบครัว นายพิรุณ อินทราวุธ แต่งงานกับเจ้าดวงเดือน ณ เชียงใหม่ บุตรีอิศารวม ๔ คน คือ

๑.นางภาคินี ณ เชียงใหม่ ๒.นายภาคินัย ณ เชียงใหม่

๓.นางเดือนเพ็ญ ภวศิรานนท์ ๔.นางพ-วงเดือน ยนศรีรักษ์

นายพิรุณ อินทราวุธ เสียชีวิตเมื่อปี พ.ศ.๒๕๒๓ (นายภาคินัย ณ เชียงใหม่, สมภาษณ์,๒๕๔๕)

หลังจากพ่อเลี้ยงคำอ้าย อินทราวุธ เสียชีวิตแล้ว กรรมสิทธิ์ที่ดินตกสู่รุ่นลูกซึ่งบางคนโยกย้ายที่อยู่อาศัยจึงได้เปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์

ไปบางส่วน

• **พิรุณ อินทราวุธ**
๑๖ X

นายพิรุณ อินทราวุธ
อดีตรัฐสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดเชียงใหม่

ต่อมา นายแพทย์บุญชม อาริวงค์ และครอบครัว ได้มาซื้อและพักอาศัยอยู่บริเวณ
นายแพทย์บุญชม อาริวงค์ เป็นอดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการโรงพยาบาลแมคคอร์มิค เกิดที่บ้านฮ่องงู ตำบลป่าจี่ อำเภอเวียงป่าเป้า
จังหวัดเชียงราย เมื่อปี พ.ศ.๒๔๕๕ เป็นบุตรของพ่อติและแม่ฉิ่ง อาริวงค์ มีพี่น้อง ๒ คนคือ นางบัวลา ณ ลำปาง และนายแพทย์บุญชม
อาริวงค์

บรรพบุรุษเป็นคริสเตียน โดยต้นตระกูลอยู่ที่บ้านตองกาย อำเภอเมืองเชียงใหม่ สมัยนั้นคริสเตียนมักถูกกล่าวหาจากชาวบ้าน
ว่าเป็นคิกะ หลายครอบครัวจึงได้โยกย้ายไปอยู่ที่อำเภอเวียงป่าเป้า

พ่อติได้มาเรียนที่โรงเรียนพระคริสตธรรมแมคคิลวารี่ คนทั่วไปมักเรียกว่าโรงเรียนเตาแม่ที่เชียงใหม่ พ่อติได้พาครอบครัวมา
อาศัยอยู่บริเวณโรงเรียน ขณะนั้น ด.ช.บุญชมอายุได้ ๗ ขวบ (พ.ศ.๒๔๖๑) ได้เข้าโรงเรียนชั้นมูลที่โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลล์วิทยาลัย ต่อมา
แม่ฉิ่งล้มป่วยลงพ่อติต้องขายที่ดินและบ้านเพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการรักษา ต่อมาได้พ่อติได้พาแม่ฉิ่งกลับไปอยู่ในเมืองเชียงราย ด.ช.บุญ
ชมเข้าเรียนที่โรงเรียนเชียงรายวิทยาคม

เมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ได้เดินทางมาเรียนต่อที่โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลล์วิทยาลัยพร้อมกับญาติพี่น้อง เช่น นพ.จันทร์แดง
เมธา, นายอาเดซา(พ่อของหม่อมเดช เมธา) และนายสิงโต เมธา การเดินทางมายังเมืองเชียงใหม่ในสมัยนั้นใช้การเดินทางแบบกองคาราวาน
ที่ยากลำบาก ใช้เวลาประมาณ ๗ วัน

หลังจากจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ แล้ว พ่อเลี้ยงคอร์ทได้ขอยกทุนการศึกษาจากสมเด็จพระราชชนนี(สมเด็จพระเจ้า) ให้เรียนแพทย์ที่
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจนสำเร็จการศึกษาแพทยศาสตร์ เมื่อปี พ.ศ.๒๔๘๔

หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้วได้กลับมาทำงานที่โรงพยาบาลแมคคอร์มิคซึ่งเพิ่งย้ายจากสถานีกาชาดเดิมมาอยู่ที่ถนนแก้ววรุณี ได้
รับเงินเดือน ๕๐ บาท เมื่อทำงานได้ ๑ ปีมีกฎหมายกำหนดว่าทุกโรงพยาบาลจะต้องมีแพทย์ที่จบปริญญาเป็นผู้ควบคุม ขณะนั้นที่โรง
พยาบาลแพร่คริสเตียนที่เมืองแพร่มีหมอบุญทา นันติยา เป็นหมอตึกแต่ไม่มีปริญญา พ่อเลี้ยงคอร์ทจึงบอกให้นายแพทย์บุญชมไปคุมที่
โรงพยาบาลแพร่คริสเตียน เมื่อครบ ๑ ปีได้ขอลับมาทำงานที่โรงพยาบาลแมคคอร์มิคตามเดิม ส่วนคนมาแทน ชื่อ นายแพทย์โรจน์
สุภาวงศ์

ต่อมาพ่อเลี้ยงคอร์ทให้ไปทำงานที่โรงพยาบาลแชนด์วูดที่เมืองลำปางแทนนายแพทย์ดวงธรรม สุริยะคำที่ต้องเดินทางไปเรียนต่อ
ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อนายแพทย์ดวงธรรมกลับมาแล้วนายแพทย์บุญชม ก็กลับมาทำงานที่โรงพยาบาลแมคคอร์มิคเช่นเดิม

ไม่นานก็เกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ รัฐบาลไทยอนุญาตให้ทหารญี่ปุ่นใช้เป็นทางผ่านเข้าประเทศพม่า มีข่าวว่ากลุ่มนิชชินนารีทาง
ภาคใต้ถูกจับเป็นเชลยทำให้นิชชินนารีที่เชียงใหม่และภาคเหนือตอนบนจึงได้เดินทางหลบหนีไปทางเชียงรายและออกไปทางประเทศพม่า พ่อ
เลี้ยงคอร์ทรักและผูกพันกับโรงพยาบาลแมคคอร์มิคมาก กล่าวกับนายแพทย์บุญชมว่า "บุญชม ขอไปหาข้าหลวงหมอย(ดูเหมือนจะเป็น
หลวงชาติ) ขอไปบอกกับท่านว่า พ่อเลี้ยงจะขอยู่เมืองไทย แต่ขอเป็นเชลยของคนไทยและขอทำงานที่โรงพยาบาล อย่าเอาไปกักขัง"
นายแพทย์บุญชมไปหาข้าหลวงตามคำสั่งของพ่อเลี้ยงคอร์ท ข้าหลวงบอกว่า เสียใจเรื่องนี้รับไม่ได้เพราะว่าเป็นนโยบาย ผมไม่ทราบว่
ญี่ปุ่นจะว่าอย่างไร ทางที่ดีพ่อเลี้ยงไปตีกว่า เมื่อได้คำตอบเช่นนี้ทำให้พ่อเลี้ยงคอร์ทต้องเดินทางจากเชียงใหม่ไป

"ดูเหมือนท่านจะเป็นคนสุดท้าย พ่อเลี้ยงแม่เลี้ยงไปขึ้นรถไฟ พ่อก็ไปส่งที่สถานีรถไฟ พ่อจำได้จนบัดนี้ว่า ทำท่ามือเป็นรูปตัว V
และพูดว่า I will come back. You take care of the hospital. พ่อก็บอกท่านว่าพ่อจะดูแลโรงพยาบาลให้ คำสั่งนี้มีความหมายต่อพ่อมาก".

พ.ศ.๒๕๐๓ เนินทาด ผดก.สก.ดอยหล่อ